

ת"פ 761/04/10 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 761-04-10 מדינת ישראל נ' פלוני
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

לפני	כבוד השופט מוחמד עלי
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	פלוני

החלטה

מונחת לפניי בקשת המאשימה להוצאת צו פיקוח לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: **החוק** או **חוק ההגנה**). בגדרי הליך זה מבוקש להוציא צו פיקוח חדש בהתאם לסעיף 14(ג) לחוק לאחר שניתנו צווים קודמים נגד הנאשם לתקופה של חמש שנים - התקופה המרבית הקבועה בחוק.

תמצית ההליכים עד לבקשה הנוכחית

1. בתיק זה הורשע הנאשם בעבירות של מעשה מגונה באדם ללא הסכמתו לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) והפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. הרשעת הנאשם באה לאחר שהודה בעובדות כתב האישום. על פי כתב האישום, הנאשם היה אסיר ושחרר לחופשה בת 48 שעות במהלכה היה עליו לשהות במעצר בית בבית אחותו. אלא שהנאשם הפר את תנאי החופשה והגיע במהלכה, בשעה 2:00, לפאב "בר יהודה" בקיבוץ יגור. בשהותו במקום עשה הנאשם מעשה מגונה בשתי מתלוננות. הנאשם הרים את שמלתה ונגע בישבנה של המתלוננת הראשונה; וכן אחז עם אצבעותיו בצידה השמאלי של ישבנה של המתלוננת השנייה. בנוסף לכך, ניגש הנאשם לשירותי הנשים שבמקום, נכנס לתוכם וטיפס על קיר אחד התאים אליו נכנסה המתלוננת הראשונה, הציץ לתוך התא ואמר לה מילים בעלות אופי מיני מובהק.
2. בגזר הדין הוטל על הנאשם עונש של מאסר בפועל למשך 8 חודשים ונקבע כי הוא ירצה את עונש המאסר באופן חופף למאסר שריצה באותה העת בגין מקרה אחר (שאיננו ביצוע עבירות מין).
3. בהחלטה שניתנה ביום 4.1.12 הועמד הנאשם בצו פיקוח לפי החוק לתקופה של שנתיים בהתאם לתנאים שפורטו. זאת בעקבות בקשה שהוגשה על ידי המאשימה שנתמכה בהערכת מסוכנות שקבעה כי מסוכנותו המינית של הנאשם לטווח ארוך הינה גבוהה. תוקפו של צו פיקוח זה היה עד ליום 17.2.14.

4. במהלך תקופת הפיקוח, ביצע הנאשם עבירות רכוש שונות בגין החל לרצות עונש של מאסר בפועל לתקופה של 48 חודשים החל מיום 21.2.13.
5. בתאריך 19.12.16 שוחרר הנאשם ממאסרו. סמוך לפני השחרור הגישה המאשימה בקשה להארכת צו הפיקוח לפי סעיף 14 (ב) לחוק וביום 7.12.16 הוארך צו הפיקוח, בהסכמת הנאשם, עד ליום 17.2.17 - תום התקופה המרבית של חמש שנים.
6. נדגיש כי במהלך תקופת הצו הכוללת, היה הנאשם נתון במאסר בפועל מיום 21.2.2013 עד ליום 19.12.2016; והיה משוחרר למן מועד מתן הצו (4.1.2012) ועד ליום 21.2.2013 וכן מיום 19.12.2016 ועד 17.2.2017 - תקופה מצטברת של כחמישה עשר חודשים.

הבקשה הנוכחית

7. כעת מונחת לפני בקשה להוציא צו פיקוח ומעקב חדש לתקופה נוספת של שלוש שנים בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 14 (ג) לחוק. לבקשה צורפה הערכת מסוכנות שנערכה ביום 20.10.16 שבה נקבע כי רמת מסוכנותו המינית של הנאשם לטווח ארוך היא גבוהה. המאשימה הפנתה להערכת המסוכנות וציינה כי לאור הקביעות שבה, בחנה יחידת הפיקוח את עניינו של הנאשם והמליצה על צו פיקוח חדש למשך שלוש שנים. בדיון שהתקיים בפניי חזרה המאשימה על טענותיה, הפנתה להערכת המסוכנות ולהרשעותיו הקודמות של הנאשם וביקשה להיעתר לבקשה.
8. הנאשם ביקש לדחות את הבקשה. לשיטת הנאשם מדובר בבקשה חריגה ולא שגרתית שפוגעת בזכויותיו ובחירותו מעבר למידה הנדרשת. הנאשם טען כי העבירה בה הורשע בוצעה לפני שמונה שנים, ולדידו הצו מבוקש על רקע הסתבכויותיו בפלילים בעבירות אחרות שאינן עבירות מין. כן ציין הנאשם כי לשיטתו העבירה בה הורשע אינה ברף חומרה גבוה וכי הטלת פיקוח יכולה להעיב על תפקודו היום יומי ולפגוע בחירותו. הנאשם הוסיף וטען כי לא ניתן להגדיר אותו כעבריין מין והמבקשת לא מציגה חשד למסוכנות בתחום עבירות המין.

הערכת המסוכנות

9. הבקשה נתמכת בהערכת מסוכנות שנערכה ביום 20.10.16. בהערכת המסוכנות נסקרו נתוניו של הנאשם; נסיבות חייו; התפתחותו המינית והרגליו המיניים; ועברו פלילי. כמו כן כללה הערכת המסוכנות התייחסות לעבירת המין בה הורשע הנאשם, נסיבות ביצועה ועמדתו של הנאשם כלפי העבירה. וכן סקרה הערכת המסוכנות את הדוחות הקודמים שנערכו בעניינו של הנאשם לרבות תסקירי שירות המבחן, דוחות שב"ס ודוח הפיקוח מתקופת הפיקוח הקודמת. בסיכומם של דברים נקבע בהערכת המסוכנות כי רמת המסוכנות המינית נותרה גבוהה. הערכת המסוכנות מנתה את הפקטורים הסטטיים והדינמיים אשר הובילו

למסקנה האמורה. בגדר הגורמים הסטטיים צוינו הנתונים הבאים: תיאור הנאשם כעבריין רצידיביסט שריצה מאסרים בפועל; ביצוע עבירות המין כלפי שתי קורבנות זרות במקום ציבורי; ביצוע העבירות תוך הפרת תנאי מעצר הבית ותחת השפעת אלכוהול. כן צוין כי המדובר בנאשם בעל רקע של התנהגות אנטי-סוציאלית, שימוש לרעה בסמים ואלכוהול, ומשנת 2001 לא מקיים יציבות תעסוקתית. בנוסף לכך, התייחס הערכת המסוכנות לגילו של הנאשם וצוין כי מדובר בפקטור המפחית את המסוכנות המינית. בגדר הגורמים הדינמיים צוין כי הנאשם בעל קווי אישיות אנטי-סוציאליים, מניפולטיבי, לא אמין, ומנהל אורח חיים עברייני מאז גיל ההתבגרות. זאת ועוד, הנאשם לוקח אחריות חלקית לעבירות ומכחיש חלק מהן תוך גילוי עיוותי חשיבה ומזעור של חומרתן. עוד נאמר כי הנאשם לא מגלה תובנה לבעיית ההתמכרות לחומרים ממכרים ולמרות ששולב בהליך גמילה, לא הפנים את תכני הטיפול. לבסוף צוין כי הנאשם התנגד בתוקף לטיפול ייעודי לעברייני מין ואינו רואה עצמו כעבריין מין.

דין והכרעה

10. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בכתבי הטענות ובמסמכים שהונחו לפניי, הגעתי למסקנה שדין הבקשה להידחות. נימוקיי יובאו להלן.

11. סעיף 1 לחוק מגדיר כי מטרתו של החוק היא "**להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין על ידי ביצוע הערכות מסוכנות לגבי עברייני מין בשלבים השונים של ההליך המשפטי, וכן ביצוע פיקוח ומעקב ושיקום מונע לעבריינים כאמור, והכל לשם מניעת ביצוע עבירות מין חוזרות**" (בש"פ 7768/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.12.2014); בש"פ 5670/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (פורסם בנבו, 25.8.2013)). ואולם גם ההגנה על הציבור כפופה לאיזון בין זכויות העבריין לבין האינטרס הציבורי החשוב שבבסיסו ההגנה על בטחון הציבור מפני עבריינות מין עתידית (בש"פ 1179/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (פורסם בנבו, 24.2.2009)). נקודת האיזון שיש לתור אחריה מחייבת נקיטת זהירות ו"ריסון רב בהטלת מגבלות על חירות נאשם שהשלים את ריצוי עונשו, והגבלת לתכליות המוגדרות שהחוק נועד להשיגן, תוך שמירה על מידתיות האמצעים הננקטים, לבל יופעלו מעבר לנדרש" (בש"פ 962/10 פלוני נ' מדינת ישראל, סג(3) 683,651-652 (2010) (להלן: בש"פ 962/10); סעיף 10 לחוק). הטלת צו פיקוח צריכה לדור אפוא תחת תנאים של מידתיות במספר מישורים: מידתיות אופקית - הנוגעת לעיצוב התנאים שיוטלו על הנאשם ואורך תקופת הפיקוח; ומידתיות אנכית - הנוגעת לעצם הטלת התנאים והצדקת המשך הפיקוח בכל נקודת זמן נתונה (בש"פ 6880/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 והאסמכתאות שם (פורסם בנבו, 5.11.2012); בש"פ 5868/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (פורסם בנבו, 11.9.2014); בש"פ 962/10, עמ' 658).

12. האיזון הנדרש בנסיבותיה של הבקשה המונחת להכרעתנו דורשת מנה כפולה ומכופלת של זהירות, לבל נמצא מפרים את האיזון העדין בין האינטרס הציבורי לבין זכויותיו של העבריין. מצויים אנו בדיון בבקשה למתן צו פיקוח חדש לאחר שבעבר ניתן צו פיקוח לתקופה המרבית הקבועה בסעיף 14 לחוק. יובהר כי סעיף 14 לחוק קובע כי תוקפו של צו פיקוח שיניתן לפי החוק לא יעלה על חמש שנים. ואולם, ס"ק ג'

"בתום התקופה המרבית, רשאי בית המשפט להוציא צו פיקוח חדש לגבי עבריו מין, אם סבר, לאחר שקיבל הערכת מסוכנות, שרמת הסיכון שעבריו המין יבצע עבירת מין נוספת היא גבוהה; הוראות פרק זה יחולו על דין כאמור בשינויים המחויבים".

13. אכן, קיימת סמכות בדין להורות על מתן צו פיקוח לפי החוק גם לאחר תום התקופה המרבית של חמש שנים, וזאת למשך חמש שנים נוספות. להבדיל מהטלת פיקוח בתקופה המקורית (עד חמש השנים הראשונות) שאז נדרש כי רמת המסוכנות תהיה "לא נמוכה" (סעיף 12 ו-14(ב) לחוק), במקרה של הטלת צו פיקוח חדש לתקופה נוספת נדרש כי הערכת המסוכנות תהיה גבוהה. יושם אל לב כי המדובר אך בתנאי סף, ואין משמעות הדברים כי כל אימת שרמת המסוכנות תוערך גבוהה - תקום חובה להוצאת צו פיקוח. לעולם שיקול הדעת ניתן לבית המשפט, שעליו לשקול את מכלול השיקולים שמובאים לפניו. יתרה מכך, לצד האיזון הפנימי המצוי בתוך החוק עצמו, קרי דרישת הסף לרמת מסוכנות גבוהה כדי להוציא צו חדש, נדרש גם איזון שמשקף את משך הזמן בו היה מצוי הנאשם בפיקוח ונחיצותו של הצו - והכל תחת עקרון המידתיות (השוו בש"פ 8054/14 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם בנבו, 9.12.2014)). עקרון זה מוצא ביטוי בצורה מפורשת בסעיף 10 לחוק שקובע כי **"עבריו מין יהיה מצוי בפיקוח ובמעקב בהתאם להוראות פרק זה, במטרה להגן על הציבור מפני ביצוע עבירת מין נוספת על ידי עבריו המין ובמידה הנדרשת כדי למלא אחר מטרה זו"**.

14. לפניי הונחה הערכת מסוכנות בה נקבע כי רמת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם היא גבוהה. בכך מתקיים תנאי הסף לבחינת הבקשה. ואולם אין בכך די, והשאלה הנשאלת אפוא אם יש מקום להורות על מתן צו חדש, לאחר שנגד הנאשם הוצא צו לתקופה המרבית של חמש שנים. תשובתי לשאלה זו היא בשלילה. נימוקי יובאו להלן.

15. הנאשם הוא עבריו רצידיביסט שמאז בגרותו מעורב בביצוע עבירות ונראה כי רגליו נטועות בעולם הפשע. עיון בגיליון הרשעות קודמות מגלה שכבר במהלך שירותו הצבאי בשנת 1991 ביצע עבירה חמורה; בהערכת המסוכנות הובהר כי איים על מפקדו בנשק. מאז, הנאשם ממשיך לבצע עבירות ולרמוס את החוק ללא הפוגה ובתוך כך ריצה מאסרים בפועל. כך, ניתן למצוא בעברו הרשעה משנת 1995 בגין עבירות רכוש ואלימות בגינה נידון לששה חודשי מאסר; בשנת 1996 הורשע בעבירות אלימות ואיומים; בשנת 1998 הורשע בעבירות רכוש; בשנת 2000 הורשע בעבירות אלימות; בשנת 2002 נדון בגין עבירות אלימות ונשפט לעשרים ושניים חודשי מאסר. כן ניתן למצוא הרשעה משנת 2005 בגין עבירות רכוש ועבירות כלפי שוטרים בגין נידון לחמישה עשר חודשי מאסר. בהרשעה משנת 2008 נדון הנאשם לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל בגין עבירות רכוש ועבירות כלפי שוטרים. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2013 בגין ביצוע עבירות רכוש; בעקבות הרשעה זו ריצה שלושים וששה חודשי מאסר. הנאשם שוחרר ממאסרו אך לאחרונה בחודש 12/16. עם זאת, אין להתעלם מהעובדה כי הרשעותיו הקודמות - לאורך שנותיו - אינן כוללות עבירות מין; עבירת המין היחידה בה הורשע היא עבירה של מעשה מגונה באדם, מושא תיק זה,

16. עיון במכלול הנתונים מעלה כי ניתן משקל, לטעמי גבוה מדי, לעובדה כי הנאשם עבריון ששב ומבצע עבירות ונידון למאסרים בפועל. לאורכה ולרוחבה של הערכת המסוכנות, הנתונים בדבר היות הנאשם רצידיביסט ששב ומבצע עבירות עולים באופן תדיר ומקבלים ביטוי נרחב ומשקל משמעותי. לאמיתו של דבר, אחד הנדבכים העיקריים שהוביל למסקנה בדבר רמת המסוכנות הוא תיאורו כעבריון שנטוע בעולם הפשע. אין אני בא לומר כי עובדה זו אינה רלוונטית להערכת המסוכנות, נהפוך הוא. אולם לטעמי המדובר בנתון אחד מני רבים ובוודאי שאין בו כדי להוות השיקול המרכזי לצורך הערכת מסוכנותו הנאשם בתחום המיני. יתכן ועל בסיס נתוני הנאשם ניתן להגיע למסקנה כי הוא מסוכן לרכוש הציבור או לביטחונו, אולם "הקפיצה" ממסקנה זו למסקנה כי המדובר באדם שהינו בעל מסוכנות מינית ואף גבוהה, אינה מובנת מאליה. ודוק: גם אם נקבל את הערכת המסוכנות כמשקפת את שקלול הנתונים "על פי הספר", אין בכך סוף פסוק. על בית המשפט להפעיל את שיקול דעתו ולבחון את מכלול הנסיבות, ואלה - לא מובילים למסקנה שיש מקום להוצאת צו פיקוח חדש.

17. הדברים יפים במידה רבה גם לגבי יתר הנתונים שמובאים לגבי הנאשם. הנאשם מתואר כבעל אישיות אנטי-סוציאלית, מניפולטיבי, לא אמין, בעל דפוסי התנהגות אמפולסיביים, חסר גבולות - וככלל כיבוד החוק אינו בראש מעייניו. ברי כי לנתונים אלו השפעה על הערכת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, אולם יש לבחון את הנתונים בראייה כוללת, בין היתר לאור התנהגותו העבריינית-מינית של הנאשם. גם בחינה שכזו אין בה כדי להוביל למסקנה המצדיקה הוצאת צו פיקוח.

18. לפי הערכת המסוכנות עצמה אין המדובר במי שיש לו סטייה מינית, והמסה הגדולה של הנתונים מתקשרת לאורח חייו העברייני של הנאשם ולא לעבריינות בתחום המין. נזכיר כי לידתה של הבקשה בהרשעה בעבירת מין שבוצעה בשנת 2010 שעניינה ביצוע מעשה מגונה באדם. אינני מקל ראש בעבירה זו ובתוצאותיה, אך אין להתעלם מבידודותה של עבירת המין במכלול התנהגותו העבריינית של הנאשם לאורך השנים. זאת ועוד, ניכר מהערכת המסוכנות כי קיימת גלישה ועירוב בין הסלידה המוסרית מהעבירה וככלל מאישיות הנאשם ומפעילותו העבריינית בתחומים אחרים שאינם עבירות מין - לבין מידת המסוכנות המינית הנשקפת ממנו. אין חולק כי אורח חייו של הנאשם ראוי לגינוי ואין מי שיחלוק כי מעשיו במתלוננות הם מעשים מתועבים ושפלים שפגעו בכבודו, בפרטיותו ובזכותו לאוטונומיה על גופן. הסלידה ממעשיו של הנאשם מקבלת משנה תוקף מקום שאין הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו ומקום שהם בוצעו תוך הפרת תנאי חופשה מבית הכלא. ברם, המבחן אינו טמון בשאלה מה מידת הסלידה ממעשיו של הנאשם ואינו כרוך במידת ההסתייגות המוסרית ממעלליו, אלא תלוי בשאלה אם מעשי העבר, בנוסף ליתר הגורמים הסטטיים והקבועים - יכולים לנבא מסוכנות מינית שיש להגן על הציבור מפניה. לעמדתי לא המקרה בו הורשע הנאשם ולא יתר הגורמים מצדיקים - בנקודת זמן זו, שבע שנים לאחר המקרה, ובתום תקופת פיקוח של חמש שנים - הפעלת הסמכות הקבועה בסעיף 14 (ג) לחוק.

19. אינני מתעלם מכך שבחלק מתקופת הצו הקודם היה הנאשם נתון במאסר בפועל כך שמידת

התנהלותו בתחום המיני לא נבחנה בשטח. נזכיר כי מתוך חמש שנים, הנאשם היה נתון תחת פיקוח תקופה של 15 חודשים. במהלך תקופת הפיקוח הראשונה הוכן דוח פיקוח (שתמציתו מובאת בעמ' 9 להערכת המסוכנות) שבו צוין כי "מדובר במפוקח שהיה משת"פ באופן תקין ומלא בתחילת הפיקוח, אך לאחר חזרתו לעולם הפשע החל לשת"פ באופן חלקי". יתרה מכך, גם ביער העבות של אורח החיים העברייני של הנאשם, ניתן למצוא סימנים המחברים אותו להבנה בדבר החומרה הטמונה בביצוע עבירות מין, וניתן לומר כי מתקיימת אצלו מידה לא מבוטלת של בקרה ושליטה המאפשרת להעריך כי אין צורך במתן צו פיקוח לתקופה נוספת. כך למשל מובא בהערכת המסוכנות כי לנאשם היו שתי מערכות זוגיות מהם נולדו לו ילדים. בנוסף לכך, יש לתת את הדעת לגילו של הנאשם, שהוא כיום כבן 44 שנים, נתון שאין חולק כי הוא מפחית את רמת המסוכנות. אינני מתעלם אף מהאמור בתסקיר לגבי הרגלי צריכת סמים ואלכוהול, אשר כידוע מטשטשים את החושים וגורמים להסרת עכבות, מה שמגביר את המסוכנות המינית. אך מנגד יש להתבונן אל עבר יתר הנתונים ובראשם העובדה כי הנאשם איננו מוגדר כבעל סטיה מינית, תפקודו המיני אינו מוגדר כחריג או סוטה, היה מצוי בעבר בזוגיות, ו"פועלו" בעולם הפשע - אינו בתחום עבירות מין.

20. סוף דבר, שאני מחליט לדחות את הבקשה.

המזכירות תשלח עותק מן ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ב' אדר תשע"ז, 28 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.